

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (ДДУВС, 15.03.2019). Дніпро: ДДУВС, 2019. С. 34–25.

6. Експерт розповів про гендерну дискримінацію в лавах ЗСУ. *РБК-Україна*: веб-сайт. URL: <https://styler.rbc.ua/ukr/zhizn/ekspert-rasskazal-gendernoy-diskriminatsii-1476810039.html>

7. Грицай І. О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності: теорія та практика: монографія. Київ: «Хай-Тек Прес», 2018. 560 с

Кньовець Яна Олексіївна,
курсант 2-го курсу ННІ №1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Братков С. І.**
доцент кафедри поліцейського права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

**СИСТЕМА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЗАХОДІВ
ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ**

Інститут поліцейських заходів має надзвичайну важливість для працівників Національної поліції України. Це обумовлюється тим, що саме під час застосування поліцейських заходів найчастіше відбуваються негативні прояви, які обмежують права і свободи людини і громадянина, гарантовані ст.3 Конституції України [1].

Поліцейський захід – це дія або комплекс дій превентивного або примусового характеру, який обмежує певні права і свободи людини і застосовується поліцейськими відповідно до закону для забезпечення виконання покладених на поліцію повноважень [2].

Для того щоб конкретизувати це поняття, було досліджено ознаки, види та проблеми реалізації поліцейських заходів. Щодо основних вимог поліцейських заходів, то їм властиві: ефективність, законність, необхідність та пропорційність [4].

Виокремлюють два види: превентивні та примусові. Превентивні поліцейські заходи визначаються як «профілактичні», «запобіжні», «попереджувальні» [3]. До превентивних поліцейських заходів відносяться:

- 1) перевірка документів особи;
- 2) опитування особи;
- 3) поверхнева перевірка і огляд;
- 4) зупинення транспортного засобу;
- 5) вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території;
- 6) обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю;
- 7) проникнення до житла чи іншого володіння особи;

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ
БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СІАЖУ**

8) перевірка дотримання вимог дозвільної системи органів внутрішніх справ;

9) застосування технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису чи засоби фото- і кінозйомки, відеозапису;

10) перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб;

11) поліцейське піклування [2].

Порядок застосування превентивних засобів характеризується тим що, під час проведення даних заходів поліція зобов'язана повідомити особі:

1) причини застосування превентивних заходів;

2) довести до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи [2].

Головними особливостями превентивних заходів з точки зору права є регулювання і впорядкування суспільних відносин за допомогою адміністративно-правових норм і їх профілактичний характер [4].

Примусовим поліцейським заходам характерне застосування фізичної сили, спеціальних засобів і вогнепальної зброї. Однак такі заходи застосовуються лише у виключних випадках, а саме коли заходи превенції не дали певного результату або суспільно небезпечні діяння неможливо зупинити іншим способом, окрім заходів примусу. «Найсудовішим» з таких заходів є застосування вогнепальної зброї [3].

Поліцейськими заходами примусу є:

1) фізичний вплив (сила) – застосування будь-якої фізичної сили, а також спеціальних прийомів боротьби з метою припинення протиправних дій правопорушників;

2) застосування спеціальних засобів (спеціальними засобами є сукупність пристроїв, приладів і предметів, спеціально виготовлених, конструктивно призначених і технічно придатних для захисту людей від ураження різними предметами (у тому числі від зброї), тимчасового (відворотного) ураження людини (правопорушника, супротивника), пригнічення чи обмеження волі людини (психологічної чи фізичної) через здійснення впливу на неї чи предмети, що її оточують, з чітким регулюванням підстав і правил застосування таких засобів та службових тварин)

3) застосування вогнепальної зброї [2].

Порядок застосування превентивних засобів характеризується перними правилами:

1. Загальне правило: поліцейський зобов'язаний повідомити особу про застосування певного заходу примусу і надати достатньо часу для виконання його законної вимоги [2].

Винятки, коли зазначене вище правило можна не виконувати:

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СІАНУ

- у випадку, коли зволікання може спричинити посягання на життя і здоров'я особи чи/та поліцейського або інші тяжкі наслідки.

- у ситуації, що склалася, таке попередження є невиправданим або неможливим [2].

2. Поліцейський обирає певний захід примусу з урахуванням:

- конкретної ситуації;
- характеру правопорушення;
- індивідуальних особливостей особи, що вчинила правопорушення[2].

3. Загальне правило: заборонено застосовувати заходи примусу щодо наступних категорій осіб:

- жінок з явними ознаками вагітності.
- малолітніх осіб.
- осіб з явними ознаками обмежених можливостей або старості

Винятки, коли зазначене вище правило можна не виконувати:

- коли вказані вище категорії осіб вчинили збройний чи груповий напад, якщо відбити такий напад іншими способами і засобами неможливо.

- коли вказані вище категорії осіб вчинили збройний опір поліцейському, що загрожує життю і здоров'ю інших осіб або поліцейському, якщо відбити такий опір іншими способами і засобами неможливо [2, ст. 31].

4. Поліцейський зобов'язаний надавати невідкладну медичну допомогу особам, які постраждали в результаті застосування заходів

5. Поліцейський за жодних обставин не може застосовувати заходи примусу, не визначені у Законі України «Про Національну поліцію».

6. У разі досягнення очікуваного результату поліцейський зобов'язаний негайно зупинити застосування певного виду заходу примусу [2].

Метою застосування поліцейського заходу є виключно виконання покладених на поліцію статтею 23 ЗУ «Про Національну поліцію» повноважень. Щоправда, перелік їх є невичерпний і відповідно до статті 24 може бути передбачений у інших, виключно законодавчих, актах.

На сьогоднішній день до таких належать: Кодекс про адміністративні правопорушення, а саме статті: 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 265⁻¹, 265⁻², 266, 267, 268. Перелік поліцейських заходів передбачений у Кримінальному процесуальному кодексі у статтях: 176, 208, 209. А також у таких нормативно-правових актах як: Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»; Закон України «Про дорожній рух»; Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»; Закон України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі»; Закон України «Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживання ними», тощо.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЮ ПОЛІЦІЄЮ УКРАЇНИ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ І ПОРЯДКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СПІАНУ

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996р. [Електронний ресурс] – Режим доступу :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 16.07.2022)
2. Закон України від 02 липня 2015 року «Про Національну поліцію». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws> (дата звернення: 16.07.2022)
3. «Поліцейські заходи в Україні: види та застосування». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://visnyk-ppsp.kpi.ua/article/view/242898> (дата звернення: 15.07.2022)
4. Які функції у новій поліції (інфографіка) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://te.20minut.ua/infographics/yaki-funktsiyi-u-novoyi-politsiyi-infografika-10468392.html> (дата звернення: 17.07.2022)

Савчук Аліна Ігорівна

здобувач ступеня вищої освіти магістра
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: **Пендюра М.М.**
завідувач кафедри теорії держави та права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОПАГАНДИ ВІЙНИ: ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ПРОТИДІЇ

Глобалізація та інформаційно-технологічна революція стали інтеграторами класичних і нових форм, засобів, методів і технологій війни. Наразі, Україна фактично зазнає інформаційного терору, оскільки постійно є об'єктом інформаційної агресії, пропаганди та тиску в усіх сферах суспільних відносин з боку Росії. Саме тому, в таких умовах розробка та одночасна апробація механізмів і засобів протидії такій пропаганді відзначатимуть їх ефективність.

Російська агресія у відношенні України є беззаперечним фактом, який не викликає сумнівів, але потребує відповідної реакції. На сьогодні така реакція є недостатньою головним чином через те, що агресія однієї держави проти іншої вимагає, як мінімум, таких речей: по-перше, чіткої ідентифікації характеру, обсягів та причин такої агресії; по-друге, необхідним є не лише протидія самій агресії, але і запобігання її поширенню в тому числі в середині країни, що вимагає створення відповідної організаційно-правової системи в межах національного права, що, знову ж таки, вимагає визначеності на рівні категоріального та термінологічного апарату.